

غربالگری نوزادان:

غربالگری نوزادان فعالیتی پیشگیرانه است که منجر به تشخیص بیماری های قابل درمان اندوکرین ، متابولیک، ژنتیک، هماتولوژیک و عفونی می شود.

انجام غربالگری نوزادان نه تنها مزایای غیرقابل انکاری برای بیماران و خانواده هایشان دارد بلکه از هدر رفتن منابع پیشگیری می کند و با حفظ ضریب هوشی مبتلایان، به توسعه کشورها کمک شایانی می نماید. دکتر روبرت گاتری "پدر غربالگری نوزادان" محسوب می شود. او برای اولین بار با استفاده از کاغذ فیلتر، نمونه گیری از پاشنه پا و ابداع روشی ارزان به غربالگری بیماری PKU در نوزادان پرداخت..

برنامه غربالگری کشوری نوزادان در ایران:

تاریخچه: در سال 1383 برنامه کشوری غربالگری نوزادان، به طور آزمایشی در استانهای اصفهان و بوشهر و شهر شیراز اجرا شد. و نهایتاً در مهرماه سال 1384 در سیستم سلامت کشور ادغام شد.

بیماری کم کاری تیروئید نوزادان:

بیماری کم کاری تیروئید نوزادان به وضعیتی گفته می شود که غلظت هورمون های تیروئید در جریان خون نوزاد کم است و این می تواند به عل نقص در ساختمان غده تیروئید و یا اشکال در بیوستز هورمون تیروئید باشد. این بیماری

گذرا در جهان کمبود ید گزارش شده است.
نوع دائمی: نیاز بیمار به درمان جایگزینی با داروی لووتیروکسین دائمی است و تا پایان عمر باید فرص لووتیروکسین مصرف کند.

انواع بیماری کم کاری تیروئید:

1- کم کاری تیروئید اولیه:

شایع ترین نوع بیماری بوده و غده تیروئید و غده تیروئید توان ساختن تولید هورمون طبیعی به مقدار کافی را ندارد. در مناطق با ید کافی علت بروز در حدود 85 درصد موارد، اختلال در تکامل جنبی غده تیروئید و بقیه مربوط به اختلالات سنتز هورمون تیروئید و یا اختلال در انتقال، متابولیسم و فعالیت آن است.

2- کم کاری تیروئید مرکزی یا ثانویه:

شیوع آن به مراتب کمتر از نوع اولیه است و به طور عمده به علت اختلال در تولید TSH به وجود آمده است.

در برنامه های غربالگری نوزادان برای بیماری کم کاری تیروئید امکان تشخیص کم کاری تیروئید مرکزی وجود ندارد. لذا موارد مشکوک، در روند غربالگری نوزادان شناسایی نمی شوند. این بیماران معمولاً با بروز علایم کم کاری تیروئید دیرتر تشخیص داده می شوند.

انواع گذرا و دائمی CH

نوع گذرا: نیاز بیمار به درمان جایگزینی با داروی لووتیروکسین گذرا است و می تواند بین چند روز تا چند سال سال متغیر یاشد. شایعترین علت کم کاری تیروئید عوامل خطر و مستعد کننده بروز بیماری CH

علایم بیماری کم کاری تیروئید نوزادان
در اکثر موارد بیماری معمولاً علامت اختصاصی وجود ندارد،
که علت آن عبور هورمون تیروئید مادری از جفت و ورود آن به جنین است به دلیل اینکه علایم بیماری به تدریج و در مدت سه تا شش ماه اول زندگی بروز می کند، تشخیص بیماری دیر داده شده و معمولاً ضریب هوشی تحت تاثیر قرار می گیرد.

علایم شایع در سه ماه اول زندگی:

ابتداً نوزادی: زردی طول کشندۀ -اختلال در شیرخوردن- پف آلودگی در صورت و بدن- وزن زمان تولد بیش از 4 کیلوگرم- بزرگی زبان- رنگ پریدگی- بیوست- خواب آلودگی

اولین ماه زندگی: نادم در دستگاه تناسلی خارجی- اتساع شکمی- ضربان قلب کند- کاهش فعالیت- اختلال تنفسی ناشی از بزرگ بودن زبان

سه ماهه اول زندگی: فقط نافی- گریه خشن رشد جسمی کم- کم خونی ماکروستیک

عوامل خطر و مستعد کننده بروز بیماری CH

غربالگری تیروئید

مرکز آموزشی درمانی امین

جهت مطالب آموزشی به سایت بیمارستان مراجعه
www.amin.mui.ac.ir

شناسنامه پمپلت آموزشی	
غربالگری تیروئید	موضوع
خانم خان محمدی	تهیه کننده
خانم دکتر معینی	تأیید کنندگان علمی
مدیر گروه نوزادان	سمت
1401	تاریخ تهیه
Pe-ped-32	کد پمپلت

منبع : برنامه کشوری غربالگری بیماری کم کاری تیروئید نوزادان

عوامل مادری : سن مادر(بیش از 40 سال)در زمان زایمان، روش زایمان سازارین، ابتلای مادر به کم کاری تیروئید و یا گواتر، دیابت، پره اکلامپسی، بیماری های مقاربی در دوران بارداری.

عوامل نوزادی : شناس بروز در نوزادان با وزن کم (کمتر از 2000 گرم) و وزن بالا (بیشتر و یا مساوی 4500 گرم) در بدود تولد، حداقل 2 برابر، بیشتر از دیگر نوزادان است.

عوامل محیطی : در تمام جهان شایعترین علت محیطی بیماری کم کاری تیروئید کمبود ید است.

عوامل ژنتیکی : حدود 10% علت بیماری را شامل می شود.

عوارض مهم بیماری کم کاری تیروئید نوزادان
عقب ماندگی ذهنی
اختلال در رشد و نمو
مشکلات اقتصادی - اجتماعی

تشخیص بیماری کم کاری تیروئید نوزادان
بدون انجام غربالگری نوزادان ، عدم تشخیص زودرس و درمان مناسب و به هنگام، کاهش ضربی هوشی و بروز عقب ماندگی ذهنی غیر قابل اجتناب است

منبع اطلاعات: برنامه کشوری غربالگری بیماری کم کاری تیروئید نوزادان